

Javna rasprava o nacrtu Prostornog plana Specijalnog rezervata prirode Jerma 27. avgusta 2018. u Konferencijskoj sali sportske hale u Dimitrovgradu, održana je javna rasprava povodom predstavljanja nacrtu Prostornog plana Specijalnog rezervata prirode Jerma.

Organizatori, Opština Dimitrovgrad i MGSI, sektor za urbanizam i prostorno planiranje odgovarali su na prunedbe institucija, građana i udruženja NVO sektora. Primedbi je bilo oko 80, sve su uredno pomenute a dominirale su primedbe na pojavljivanje energetskih planova na malim vodotokovima u Prostornom planu SRP Jerma.

Naime, predlagač je u refentne mape i plansku dokumentaciju nacrtu, stavio i nekoliko mini hidroelektrana na malom i veoma osetljivim potocima koji se slivaju u Jermu sa planina Ruj, Greben i Vlaške planine.

Objašnjenja radi, to su potoci sa količinom vode koja u letnjim mesecima padne ispod protoka od 50 litara po sekundi ali su i tako male stanište brojnih vrsta kičmenjaka, insekata, zglavkara medju kojima su neke od najređih vrsta Balkana i Evrope.

Gro primedbi odnosio se baš na ove planove, navodeći pomenute vrste kao i zakonske prepreke da se ovakvi objekti postave na malim, osteljivim tokovima. Ti tokovi diksusijom su obeleženi žarištima biodiverzitet, a sa prvenstvenom višenamenskom ulogom u razvoju održivog turizma, vodosnabdevanju lokalnog stanovništva, održanjem biodiverziteta, sportskih i estetskih sadržina koje takve očuvane sredine nose. Jedan od argumenata je bio i neprepoznavanje takvih energetskih objekata od strane najviših zakonskih akata, poput Vodoprivredne osnove i Strategije razvoja Republike Srbije, što ih čini potpuno energetski neprepoznatljivim osim u nižoj zakonskoj regulativi koja je sa namerom njihovog promovisanja i stvarana.

Veoma jak pečat javnoj raspravi dale su jasne i precizne primedbe staraoca nad prirodnim dobrom, JP Srbija Šume, kao i Zavoda za zaštitu prirode, udruženih NVO organizacija Dimitrovgrada kao i brojnih fizičkih lica.

Poenta svih bilo je izbacivanje ideje o MHE iz ovog prostornog plana.

Predlagač nacrtu Prostornog plana SRP Jerma je ovog puta pokazao izuzetnu strpljivost i rutiniranost u vođenju sednice. Svi predlozi protiv nekoliko MHE na Poganovskoj i Kusovranskoj, te najnižvodnijoj MHE na Rakitskoj - Zvonačkoj reci, su prihvaćeni bez izuzetka. Predlagač nije prihvatio odbacivanje brane Odorovci kao projekta opisanog starijim zakonskim aktom ali je na stanovištu da se uvažavaju negativna mišljenja staraoca, Zavoda i ostalih prigovarača da je takav projekat veoma štetan. Njime se uništavaju verski objekti iz XIV veka, čitava naselja Odorovci, Iskorovci i Petačinci, biodiverzitet reke i kotline do granice sa Bugarskom, te direktno uništava jedini pristupni put ka odavno zamišljenom

graničnom prelazu sa ovom susednom zemljom bez postojanja ikakve alternative.

Utisci sa ove javne rasprave su veoma delimično povoljni uz potrebnu pažnju na narednim koracima Vlade i nadležnih ministarstava, lokalnih samouprava i institucija nadležnih za kontrolu sprovođenja.

Jetak osećaj ostavlja neprisustvo predstavnika Opštine Pirot i Babušnica koje očigledno nisu zainteresovane za zaštićena prirodna područja na teritoriji svojih opština.

Druga i veća negativnost je senka koju, na saznanje da je pri Vladi i Ministarstvu zaštite životne sredine oformljena komisija za preispitivanje mišljenja izdatih investitorima MHE u zaštićenim prirodnim dobrima, ostavlja jedno drugo ministarstvo, ono zaduženo za vode i šumarstvo.

Dok jedni preispituju biološku i zakonsku validnost projekata MHE i zaustavljaju projekte, drugi najavljuju izdavanje zemljišta u javnoj svojini sa namerom dalje promocije projekata MHE.

Nemoguće?

Ne i u Srbiji.

Izvor: jutarnjiglasnik